

DEBRECZENI UJSÁG

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 28 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTFŐZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. P. L. UTCA 16. SZ. TELEFON 23-43. KIADÓHIVATAL: KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41

Debrecen, 1933. március 31.

Péntek

XXXVII. évfolyam 73. szám

MacDonald és Mussolini tervezete oldhatja csak meg Európa válságát

Kánya Kálmán külügyminiszter hatalmas tájékoztató beszédet mondott Magyarország külpolitikájáról és a világpolitikai helyzetről

Budapest, március 30.

A felsőház külügyi bizottsága csütörtökön délután Berzeviczy Albert elnöklésével ülést tartott, amelyen Kánya Kálmán külügyminiszter ismertette az általános külpolitikai helyzetet és beszámolt genfi, római és bécsi tanácskozásairól.

A leszerelési konferencián kezdettől fogva tapasztalható ellentétet kezdte beszámolóját Kánya külügyminiszter —, aiből kiültak és oly éles jelleget öltöttek, hogy a konferencia mindinkább zsákutcába jutott.

Fokozta az ingerültséget Franciaországban és Csehszlovákiában a Hitler-mozgalom előretörése, amelyet békebonató tervekkel gyanúsítottak meg, nemkülönben egyes balkán államok egyre zavarosabbá váto belső válsága, amelyért a felelősséget az illető kormányok külföldről való igazgatásra igyekeznek hárítani.

Pártatlan szemléző előtt elhárítatlanul az a benyomás alakult ki, hogy itt egy *meszterségesen szervezett hadjáratról* van szó, amelynek célja a leszerelési értekezlet szabotálása, illetve a leszerelés ellen való frigyek keresése. E szervezett sajtóhadjárat hullámai Magyarországot sem kímélték meg.

A magyar békés revíziós követeléseket úgy állították be, mintha a világhékét veszélyeztetnék, sőt a magyar-olasz-német revíziós hármasszövetség híreit röpitették világá. Felesleges ennek az állításnak abszurd valótlanágát hangoztatni és elég rámutatni arra, hogy ma Európában csak egy szerződéses hatalmi csoport van és ez azoknak az államoknak a blokkja, amelyeket katonai és politikai szerződések Franciaországhoz fűznek.

A MacDonald és Mussolini terve

— Ez a célzatosan megszervezett gyanúsítási és rágalomhadjárat — folytatta a külügyminiszter — az európai légkört annyira megmérgezte, hogy még rendszeren jól értesült politikai körökben is komolyan kezdtek tartani egy *preventív*, vagyis olyan háború lehetőségétől, amelyet a katonailag kész államok indítandnak a lefegyverzett népek ellen, hogy ezáltal ellenállásukat hosszú időre lehetetlenné tegyék.

— E válságos pillanatban jelent meg Genfben MacDonald és tervezette elő ismert leszerelési javaslatát, amely határozott és bátor lépést jelent a tényleges leszerelés felé és amelyet ezért szívesen fogadunk el mi is a további tárgyalások alapjául.

— Néhány nappal később, március 18-án a Mussolini meghívására Rómában megjelent angol miniszterek: MacDonald és Sir John Simon tudomásul vették Mussolini ni tervezetét, amely MacDonald tervén túlnemeg nemcsak a leszereléssel foglalkozik, hanem azokkal a kérdésekkel is, amelyek már eddig is megnehezítették az európai államok zavartalan együttműködését.

A Mussolini-terv alapja a négy nyugati nagyhatalom szoros együttműködése a Kellog-paktum és az erőszakra való lemondás jegyében.

— Azt a szellemet, amely a Mussolini-tervet áthatja, legjobban jellemzte az angol miniszterelnök minapi parlamenti nyilatkozatában:

„Ha megelégedünk arról, hogy valamennyien aláírtuk a 19 cikket, úgy nem fogjuk ekerülni azokat a nehézségeket, amelyeknek kiküszöbölését a terv célozza.”

Angliában és Németországban MacDonald és Mussolini tervét általában barátságosan fogadták. Franciaország udvarias, de tartózkodó álláspontot foglal el, míg a kisantant és Lengyelország a javasolt béketervet a legélesebben ellenzi. Bizonyos, hogy most a kisantant és a vele szövetséges viszonyban álló államoknak dönteniök kell afelett, vajon továbbra is szorongóra támaszkodva *ekarják-e politikai szupremáciájukat fenntartani, vagy pedig az égető európai kérdések békés megoldásá-*

nak utjára hajlandók-e rátérni, mint azt Mussolini ajánlja. Bárhogy végződjenek is azonban a nagyhatalmak közt jelenleg folyó tárgyalások, bármi legyen az olasz béketervezet sorsa, nekünk magyaroknak a mai bonyolult helyzet további fejleményeit is hideg vérell nyugodtan kell mérlegelnünk. Óvakodnunk kell minden túlzástól és tartózkodnunk minden akciótól, amely ezt a benyomást kelthetné, mintha magunk is hozzá akarnánk járulni a helyzet még erősebb elmérgesítéséhez. Ez a magatartásunk fogja legjobban szolgálni nemzetünk érdekeit. Az elmúlt hetek eseményeiből pedig azt a nézetem szerint nem alaptalan reményt meríthetjük, hogy jogos követeléseinkért folytatott küzdelmünket senki sem fogja többé illegálisnak minősíthetni.

A külügyminiszter előadásához Vészi József szólt fel. Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök válaszként azután a felvetett kérdésre.

A bizottság ülése két órakor befejeződött.

Mussolini revíziós terve visszaadja Magyarországnak a Bánátot, Bácskát és Erdélyt

Az Evening Standard szenzációs cikke

London, március 30.

Slocombe, az ismert angol publicista az Evening Standardban saját információi alapján közli azt a tervezetet, amelyet Mussolini MacDonalddal való római találkozója alkalmával bemutatott és amellyel közép- és délnyugat Európa területét újra akarja rendezni. Mussolini javaslatai eszerint a következők volnának:

1. Keskeny német korridor létesítése a lengyel korridoron keresztül Kouitz és Marienwender között. A

két határvárost keskeny semleges sáv kötné össze, amelyen keresztül német vasútvonalat építenének.

2. A jelenleg Romániához tartozó erdélyi és bánáti területek visszaesatolása Magyarországhoz.

3. A Jugoszlávia birtokában lévő volt magyar területek visszaesatolása a Tisza torkolatáig.

4. A Jugoszlávia birtokában lévő krajnai területek visszaesatolása Ausztriához.

5. Az egykori horvát királyság te-

rületének autonómiája.

6. Albán ütköző állam létesítése olasz fennhatóság alatt. Az ütköző államhoz csatolandó Hercegovina és a volt montenegrói királyság.

Slocombe megállapítja, hogy Franciaország vazallus államának elkésredett ellenállása a négyhatalmi megállapodással szemben főként annak tulajdonítható, hogy ezt a tervezetet ismerik. Slocombe szerint a négyhatalmi megállapodást kizárólag Lengyelország és a kisantant akadályozták meg eddig.

Szombaton kezdődik meg a német nép offenzívája a zsidók ellen

Bojkott alá veszik az összes zsidó üzleteket és vállalatokat

Berlin, március 30.

Háborús mozgósításra emlékeztet az, ami most a birodalomban történik. A nemzeti forradalom kormányja és pártja teljes erővel felkészült az ellenoffenzívára a külföldi németellenes uszításokkal szemben. Példa nélkül áll a világtörténelemben az a kampány, amelyre a nemzeti szocialisták magukat elhatározták, de még a német nemzet történelmében sem igen találni példát arra a gyorsaságra, óraműszerű precízisra, amelylyel az NSDAP szervezetei a harc-

második felvonására felkészültek.

A külföldi rágalomhadjárat és nemzetközi bojkottmozgalom lezárására alakított központi bizottság nagy vonásokban már az első 24 órában megvetette alapjait az ellen-támadásnak. A főhadiszállás a müncheni „Reichsadler”-szállodában dolgozik s innen mennek ki az utasítások a birodalom minden részébe. A főhadiszállás kiadta a parancsot: „Szombaton, pontosan tíz órakor megtudja a zsidóság, kikkel vette fel a harcot!”

A bojkottnak rajtaütésszerűen kell bekövetkeznie. Az előkészületeket ebben az értelemben kell megkezelni. Minden S. S. és S. A. parancso kap, hogy a bojkott kezdete pillanatában őrsmeneket állítson a zsidó üzletek elé, hogy a lakosságot figyelmeztessék, ne vásároljanak zsidó üzletben. A bojkott egy csapásra április 1-én pontosan délelőtt 10 órakor kezdődik és addig tart, amíg a pártvezetőség nem ad ki új parancsot.

München, márc. 30.

A zsidó rémhírterjesztő és kiközösítő mozgalom ellen alakult központi bizottság rendeletet bocsátott ki, amely többek között kimondja, hogy a bizottság tagjai semmiféle összeköttetésben sem állhatnak zsidókkal. Feladatuk annak megálapítása, hogy milyen üzletek, áruházak, irodák vannak zsidó kezelsében. Olyan üzletekről van szó, amelyek a zsidó falhoz tartozók kezében vannak. A szervezőbizottság tagjai a megálapított zsidó üzletek jegyzékét átadják a rohamosztag tagjainak és a védőcsapatoknak, hogy ezek szombaton, pontosan tíz órakor felállítsák az őrseket. Az őrsegeknek az a feladatuk, közölni a közönséggel, hogy az általuk ellenőrzött üzlet zsidó és abba bemenni tilos. A zsidóüzletek bejárójánál falragaszokat, vagy táblákat kell elhelyezni. „Ez zsidó üzlet” felírással.

Ma délután lesz dr. Haendel Vilmos professzor előadása a Werbőczy Bajtársi Egyesületben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A Werbőczy Bajtársi Egyesület világnézeti előadássorozatában, mint azt már jelentettük, ma, pénteken délután 6 órakor dr. Haendel Vilmos egyetemi professzor, a Werbőczy B. E. patrónusa tart szabad-előadást a revíziós kérdéssről. A rendkívül élvezetesnek ígérkező előadást ezúttal a Rákóczi-törzs rendezi s a Ker. Nemzeti Liga dísztermében lesz megtartva.

Rádió

A budapesti rádió pénteki műsora:

9.15: Kristály gramofonlemez. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállás-jelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Szervánsvy szalonzenekar. — Közben 12.25: Hírek. — 1.00: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. Misángyi Ottó: Fiúk atlétikai foglalkoztatása. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyam-hírek. — 3.30: A rádió diákléírása. „A pharosi torony fénye.” — 4.00: Tavasz versek. Hollán Lili szavalata. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5.00: „Régi pénz.” Révész Béla előadása. — 5.30: Szórakoztató zene. Vezényel Komor Vilmos. — 7.00: Gyorsirótanfolyam. (Szlabey Géza.) — 7.25: Az Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője.” Opera 4 felvonásban, 5 képpel. Szövegét írta Mosenthal. Fordította Kern Aurél. Zenéjét szerette Goldmark Károly. Vezényel Fleischer A. Rendezte Szemere A. Személyek: Salamon, a zsidók királya — Farkas Sándor, Baál Hanán, a királyné palota őrje — Palotav Árpád. Asszád, Salamon kegyence — Halmos János, Főpap — Székely Mihály. Szulamit, a főpap leánya — Bodó Erzsébet, Sába királynője — Némethy Ella. Asztarót — Halász Gitta. — A II. felvonás után: Időjelzés, hírek. A III. felvonás után: Időjárásjelentés. — Az előadás után, kb. 11.15: Erdélyi—Patat Leó jazz-zenekeze a Gellért-szállóból Vig Miklós énekszámaival.

Új rendszerű melegvíztermelő kazán a Svetits alapítvány bérházában

Elégítélül tölt el bennünket, hogy azon nagy jelentőségű és országos érdekű mozgalomba, melynek célja központi fűtésnél a drága külföldi kocsznak hazai barna daraszennel való pótlása, városunk is hathatósan bekapcsolódott.

A lényeg az, hogy olcsó barnaszén-fajták gazdaságos és a hatóságok előírta füstmentes eltüzelése mellett, a megtakarítás oly nagy mértékű, hogy a befektetett költségek rövid időn belül megtérülnek.

Különösen fontos ez ma, a csökkenő ház- és boltberek idején, hogy ugyanolyan melegsolgáltatás mellett a fűtési költség lényegesen kevesebb legyen.

Ezen elvtől vezérelve, a „Svetits” Alapítvány díszretreméltóan elhaláloztatta, hogy a tulajdonát képező egyik legnagyobb bérházban (Ferepe József-ut 43.) magyar barna daraszén használatára tér át központi fűtési berendezésénél.

Nyilvános rendszerű pályázaton a különböző rendszerű gátrámkövekkel szemben, a Ganz és Társa Villamosági, Gép-, Waggon- és Hajógyár R. T. céget bízta meg a munkálatokkal.

A cég feladatának a megrendeléstől számított alig hat hét alatt tett eleget, anélkül, hogy az üzemben lévő fűtést a legkisebb mértékben is zavarta volna.

A Ganz-gyár egy szabadalmazott, teljesen modern, tagozott, szívós acéllemezből készült, automatikus vándorrostállal felszerelt kazánt szállított. Ezen kazánrendszerrel teljesen ki van küszöbölve a bérházban eddig használatban volt öntött vas kazánoknál gyakran előfordult repedések, amelyek az üzemeltetés növelésén kívül üzemzavarokat is okoztak.

Tüzelőanyag: a Salgótarjáni Köszénbánya r. t. baglyasaljai daraszéne.

A kazán üzembevételének első napjától, f. évi február hó 1-től kezdve egyedül zavartalanul látja el az épület fűtését, az eddigi három öntöttvas kazán helyett.

A szállított kazán műszaki felülvizsgálatát, valamint a hatásfok méréseket Rostás Elemér egyetemi főmérnök vezetésével Piros Béla okl. gépészmérnök, a „Svetits” Alapítvány szakértője f. hó 31-én és április 1-én fogják elvégezni.

A felsőház megszavazta a belső kölcsönt és az osztrák-magyar szerződést

Budapest, március 30. A felsőház csütörtökön délelőtti ülésén folytatta az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés feletti vitát és Kállay Miklós földművelésügyi miniszter beszéde után a szerződésről szóló jelentését elfogadta. Letárgyalták a tisztességtelen versénnyről szóló

törvényjavaslatot is, majd a belső kölcsön vitájában Imrédy Béla pénzügyminiszter nagy beszédet mondott az infláció és devalváció hamis jelzavai ellen. A miniszter beszéde után az állami belsőkölcsonról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadták.

Agyonlőtte magát egy főmérnök a budapesti Eternit megvesztegetési botránya miatt

Budapest, március 30. Csütörtökön reggel a Dunaparton az Elektromos Művek telepén egy csónakházban agyonlőtte magát Józsa Jenő főmérnök, az Államvasutak Gépgyára műszaki osztályának helyettes vezetője. Az öngyilkosság azzal a megvesztegetési botrányval van kapcsolatban, amelyet a napokban fedeztek fel és amelynek következményeképpen felüggasztették állásától Lavotta Gyula fővárosi műszaki főtanácsost is, aki ellen fegyelmi vizsgálat is indult.

A nyomozás során olyan állítások is hangzottak el, hogy Józsa Jenő főmérnök is ajándékot fogadott el a szállításoknál és építkezéseknél. Ezek a súlyos gyanúsítások annyira megviselték Józsa Jenő idegeit, hogy csütörtökön este vadászfegyvert kerített, elbucszott a feleségétől és az elhagyott csónakházban agyonlőtte magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt. A rendőrség az öngyilkosság és az Eternit-féle megvesztegetési ügyben tovább folytatja a nyomozást.

A rokkantak támogatására a hadinyereségek megadóztatását javasolták a képviselőházban

Budapest, március 31. A képviselőház csütörtök délutáni ülésén folytatták a rokkant törvényjavaslat vitáját, melynek első szónoka Pintér László volt. Kérte a minisztereinket, hogy gondoskodják arról, hogy a törvényt ne a szívtelen bürokrácia, hanem a bajtársiasság szellemében hajtsák végre.

Pakots József szerint a javaslat a nemzet haláljának gyászjelentése.

Jánossy Gábor: Ez költői túlzás!

Erdélyi Aladár: Gábor bácsi, ne bántuk a költőket! (Derűltség.)

Pakots József hangzottatta, hogy a javaslat sem szellemében, sem lényegében nem felel meg. Kifogásolta a járadékok alacsonyágát és sohase sérelmezte azt a csekély támogatást, amely a törvény értelmében a hadiözegeknek jut. A javaslatot nem fogadja el.

Zsigmond Gyula szerint igénybe lehetne venni a még mindig kimutatható hadinyereségeket és még mindig meg lehetne adóztatni azokat, akik nem teljesítettek hadiszolgálatokat. Elsősorban a hadiözvegyek járadékának emelésére kell gondolni. Szigorú büntető rendelkezéseket kért, a törvény rendelkezéseinek megtartása érdekében. A javaslatot elfogadja.

Moizes János a javaslatot nem fogadja el. Méltánytalan, hogy a 220 ezer hadirokkant ellátására 18 millió engő fordítson csak az állam és 120 ezer közalkalmazottra pedig 440 milliót.

Patacsi Dénes visszautasítja Moizes néhány állítását. Tiltakozik az ellen a beállítás ellen, mintha nemzeti érzésben, vagy bajtársi szeretetben hátrább állnánk más nemze-

teknél. (Nagy zaj a baloldalon.) Tiltakozik az ellen az állítás ellen, mintha Magyarország rosszabbul járt volna el a háború áldozataival szemben. (Taps a jobboldalon, állandó zaj a baloldalon.) Ezután örömmel üdvözlö a javaslatot.

Kétly Anna csatlakozott Györki kisebbségi indítványához.

A Ház ezután az elnök javaslatára elhatározta, hogy legközelebbi ülését pénteken délután tartja a mai napirenddel.

Esztorgályos felszólalása után az ülés 9 órakor véget ért.

A Debreceni Jótékony Nőegylet közgyűlése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Jótékony Nőegylet tegnap délután 5 órakor tartotta az árvaház tanácstermében rendes évi közgyűlést, melyen a tagok nagy számban jelentek meg. Sass Beldné elnöki megnyitójában rámutatott a társadalmi jótékony egyesületek jelentőségének fokozódó fontosságára, mert a nyomor enyhítésében csak a szervezett jótékonyág vezethet sikerre. Lelkes elhivatással fogadott szavai után Szondy György dr. terjesztette elő az elmúlt év eredményeit összefoglaló titkári jelentését. Beszámolóiban hangsúlyozta, hogy a gazdasági válság ellenére, a Nőegylet minden kitűzött célját elérte: fentartotta árvaházát, havonta 114 szűkölködőt részesített rendes havi segélyben, a városi inségakció részére 250 pengőt juttatott Karácsonykor megajándékozta árvaházi növendékeit és rendszeresen gyámoltotta szegényeit és 1000 pengő rendkívüli segélyt folyósított. Tanvásbirtokán nagyobb beruházást eszközölhetett. A pénztári jelentést Nagy Jenő elnök terjesztette elő, ugyanő számolt be az alapítványok állapotáról is, valamint bemutatta a jövő évi költségelőirányzatot. A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta Kárados Lászlót pénztárossá, Nagy Jenőt alapítványi gondnokká, Vekerdi Béla dr.-t pedig a számvizsgáló bizottság tagjává.

Zalogcédulát lopott, mert éhes volt

Zempléni Lajos debreceni munkást lopás büntetvével vádolta a királyi ügyészség. Zempléni a múlt évben közös háztartásban élt Szabó Lajosnéval hónapokon keresztül. Nem volt közöttük semmi nézeteltérés, azonban az ősz folyamán, amikor Szabóné nem volt otthon és nem akadt egy falat kenyér sem a háznál, az éhes Zempléni felnyitotta Szabóné szekrényét és abból kiverte a zalogcédulát, amit eladott és a kapott pénzen kenyeret vásárolt. Szabóné pár nap múlva rájött a dologra s miután heves összefűzés támadt közöttük, a rendőrségen feljelentette Zempléni a lopás miatt.

Az ügyet tegnap tárgyalta a törvényszéken dr. Tóth János egyes bíró, aki előtt Zempléni részben beismerő vallomást tett. Védekezésül azt hangoztatta, hogy a legjobb viszonyban élt Szabónéval s nem gondolta, hogy ezzel a dologgal bünt követ el. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Zempléni Lajost lopás vétsége miatt ítélte el három hónapi fogházbüntetésre. Az ítélet ellen Zempléni Lajos felebbezést jelentett be a táblához.

LAPUNKAT TAMOGATJA.
HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL.

A TISZA ISTVÁN EGYETEM ÜNNEPSÉGEI

Lélekemelő keretek között folyt le az egyetemen dr. Visky Károly kormányzógyűlés és dr. Vásáry István polgármester honoris causa doktorrá-avatása

A Kormányzó képviseletében Szily Kálmán államtitkár nyújtotta át Visky Károlynak a nemzeti címeres kormányzógyűlést — Az egyetemi bajtársi ifjuság felejtethetetlenül szép díszmenetben, zászlók alatt vonult az előkelőségek elé — Ezrekre menő embertömeg a központi egyetem díszudvarában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Lélekemelő ünnepeket ült tegnap a Tisza István-Tudományegyetemen s vele együtt az az előkelő közönség, amely a központi egyetem hatalmas díszudvarát s ennek összes emeleti folyosóit zsufolásig megtöltötte. Körülbelül négyezer főnyi hallgatóság élvezte végig az ünnepségsorozatot, amelynek középpontjában dr. Visky Károly sub auspiciis gubernatoris doktorrá-avatása és dr. Vásáry István polgármester díszdoktori felavatása állott. A közönség soraiban ott láttuk Debrecen magyar társadalmának va-

Dr. Visky Károly sub auspiciis gubernatoris doktorrá-avatása

Az egyetemi tanács első ünnepi ülése délelőtt 10 órakor kezdődött. Harangjelzés után bevonult az egyetemi tanács, élén dr. Rugonfalvi Kiss István rector magnificussal és dr. Neuber Ede prorectorral. Az emelvényen foglaltak helyet dr. Révész Imre, dr. sz. Kun Béla, dr. Bodnár János, dr. Milleker Rezső dékánok, dr. Erdős Károly, dr. Tóth Lajos és dr. Hankiss János prodekanok. A jegyzőkönyvet dr. Kiss Zsigmond egyetemi tanácsjegyző vezette, aki mindkét avató-ünnepélyt nagy körültekintéssel és mindenre kiterjedő figyelemmel intézte. Az egyetemi tanács előtt foglalt helyet a régi tógátus diákok ruhájában a felavatandó Visky Károly.

Az ünnepséget a kollégiumi kántus nyitotta meg a Nemzeti Híszkegy elnökével, majd a rector üdvözlőszavai után dr. szentpéteri Kun Béla jogikari dékán ismertette Visky Károlyt, dr. Visky Sándor táblai tanácselnök fiának curriculum vitáját. Hangsúlyozta, hogy a felavatandó összes elemi, középiskolai és egyetemi tanulmányait szüntelen eredménytelten végezte. Mint ösztöndíjas a római Collegium Hungaricum tagjává vétetett fel, ahol 3000 líra díjat is nyert munkásságával.

„A questione del fructus sine usu“

című tanulmánya olasznyelvű kiadásban jelent meg. Megszerezte a jogtudományi doktorátust s most kitüntetéses szigorlatai, valamint a

„Kereszténység hatása a justiniánusi jogra“

című disszertációja alapján kormányzó engedéllyel sub auspiciis gubernatoris avatják az államtudományok tudorává.

Megérkezik a Kormányzó képviselője

Az elhangzottak után a rector küldöttség útján hívta meg dr. Szily Kálmán államtitkárt, mint Magyarország Kormányzójának képviselőjét az avatásra. Felejtethetetlenül szép látványt nyújtott, amikor az ősz államtitkár fekete díszmagyarban bevonult a terembe s nagy ováció kíséretében elfoglalta helyét a kormányzó emelvényen. Baloldalán megvyszínű díszruhában a kultuszminiszterium hajduja állott.

— Mély tisztelettel és igaz hálával üdvözljük Méltóságodat. — mondotta dr. Kiss István rector magnificus. — mint Főméltóságú Kormányzó Urunk magas személynéki képviselőjét.

lamennyi vezető egyéniségét. Az első sorokban dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap, Kolozsvári Kiss László lelkész, a ref. egyház képviselője, báró Vay László főispán, Olchváry Zoltán kir. táblaelnök, dr. Vásáry István polgármester, Rásó István alispán, Demény Géza altábornagy, vegyeslandárparancsnok s a helyőrség tisztikarának vezetői, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, dr. Mező Sándor kir. ügyéségi elnök, dr. Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató és más előkelőségek ültek.

Különösen nagy örömeinkre szolgál, hogy a legmagasabb megbízatásban Méltóságodat tisztelhetjük, aki egyetemünk sértetlen fenntartását, sőt továbbfejlesztését a mai nehéz időkben is, atyai jóindulattal szíven viselte, a professzorok és az ifjuság iránti mélyszéles szeretetének számos beszélő bizonyosságát adta.

Szily Kálmán beszéde a mai ifjuság kötelességeiről

Áhítatos csöndben emelkedett szólásra a Kormányzó képviselője, hogy megtartsa hatalmas felépítésű, gyönyörű beszédét, amely kitérülhetetlen élményként vésődött bele a jelentők lelki világába.

— Ha ön, fiatal barátom, — kezdte szavait, — széttekint itt, a központi egyetem gigantikus méretű falai között, egészen kivételes ünnepi keretben lát maga körül. Jelen van a Kormányzó Ur képviselője, az egyetemi tanács, a hatóságok vezetői s ez a díszes közönség, tehát megvan minden külsőség arra, hogy igazán bensőséges, ünnepet érezzen szívében. Itt vannak szülei, ismerősei, barátai. Ön szerény lélekkel most bizonyára felveti magában a kérdést: mivel szolgáltam meg mindezekre? ... A választ majd meg fogom adni.

— Sajnálom, hogy amit most mondani fogok, azt nem hallja az egész ország ifjusága.

Mindenekelőtt hangsúlyozom, hogy a mai ifjuság sorsa nem irigylésre méltó, különösen akkor, ha összehasonlítja életét az apák fiatal koráról hallott elbeszélésekkel. Sok nélkülözés, a jövőben nagy korlátok jelzik ezt a sorsot, sőt a pesszimisták szerint ez egyenesen kétségbeesítő, mert állig van remény, hogy az ifjuság fáradságos tanulmányait a mindennapi betevő kenyeret is megkaphassa ellenszolgáltatásul.

— Ez nem helytálló felfogás és inkább csak a pesszimista hangulatot fejezi ki. Nem szabad elfeledni, hogy

itt két végtelen hasonlítanak össze.

Az apák kora Magyarország történelmének egyik legholdogabb korszaka volt, amikor a gazdasági és kulturális élet évszázados elnyomás után elemi erővel indult új életnek. Mindent el-töltött a munka szükségése. Ez a körülmény megfosztotta az akkori ifjuságot attól a belátástól, hogy a siker titka a küzdés.

A rector üdvözlő szavaira a Kormányzó képviselője így válaszolt:

— Nemesak készséggel, hanem belső örömmel is teszek eleget a főméltóságú Kormányzó Ur parancsának.

amikor legmagasabb személynéki képviselem. Nagy örömmel azért, mert az egyetem sikere ez az ünnep, még hozzá kettős sikere is: egyrészt az ifjuság, másrészt az egyetem munkásságának sikere.

Ezután dr. Visky Károly, a jogtudományok tudora, terjesztette elő az iránti kérelmét, hogy őt az államtudományok sub auspiciis gubernatoris doktorrá-avassák fel, majd a rector felszólítására felolvasta doktori disszertációját. A felolvasás végzetével dr. Révész Imre hittudománykari dékán kivette a doktori esküt s a dr. sz. Kun Béla jogikari dékán által megtörtént felavatás után a tanács tagjai doktorrá fogadták Visky Károlyt, aki megköszönte a felavatást és a Kormányzó képviselőjé elé járult.

— Ha az a korszak a zenith volt, így ez a mai a mélypont. Most Magyarország az egész világ nehéz sorsát és még külön a maga trianoni ha-

— Ha az a korszak a zenith volt, így ez a mai a mélypont. Most Magyarország az egész világ nehéz sorsát és még külön a maga trianoni ha-

Magyarország kilából a hajból, hogy újra eleven munkától pezsgessen az élet.

Nem kell a hithez egyéb, mint hogy hisztériamentesen, okosan gondolkodjunk, mert ha nem így lenne, meg kellene tagadnunk a Gondviselést, megtagadnunk azt, hogy a nemzetben életér van.

— Igaz, nehéz a mai ifjuság sorsa, mégha kisüt is a nap az égen, a küzdés kijut az ifjuság utódainak is. De a magyar ifjuság vegye magát egy várba, onnan verjen vissza minden támadást.

— Ön — mondotta Szily Kálmán — református s így ismeri azt a négy százados eneket: „Erős várunk nekünk az Isten”. Hassa át a magyar ifjuság lelkét az a tudat, hogy emberek, államok sorsa nem a vak véletlen múlik, hanem van egy igazságos Isten, aki mindent elrendez a földön is. Eljen az ifjuság erkölcsi életet,

legyen vára a Haza,

Johann Strauss
Millöcker és Suppé
zenéjére

Táncol a garnizon

Filmoperett a boldog Ferenc József-i időkben

Eggerth Márta
Szöke Szakáll
Paul Hörbiger

Premier pénteken!

Vigszínház

Előadások 7 és 9 órakor.

amelynek mindenki egy-egy vércseppje. Ne szenvedjen világpolgárságot, mert ő értéket csak úgy jelenthet, ha magyarnak marad. Védje meg a hazáját és az is megvédi őt.
Legyen a magyar ifjuság vára a tudás.

Emberi és becsületbeli kötelesség, hogy az Istentől adott tehetséget a szülők és tanárok által beplántált tudást és képességet fejlessze. Bűnt követ el az, aki pályáin olaj, felkészültséggel működik, amely nem felel meg a bennrejtő képességeinek.

— Isten! Haza! Tudás!

Legyen ez az eszmei vár-háromszög, amelyben szilárdan elhelyezkedve, bátran szembenézhet a fenyegető veszedelmekkel. Mert ez a vár bevehetetlen. Itt megtorpan minden támadás és itt csak győzni lehet, de ennek ára a küzdés.

— És most, fiatal barátom, — fejezte be beszédét a Kormányzó képviselője, — most megfelelek a kérdésre.

— Ön úgy élt, amint kellett.

Kifejtette képességeinek maximumát. Nagy tudásról, szorgalomról adott tanubizonyosságot. Eppen ezért átvujton önnök a Kormányzó Ur Öfóméltósága által küldött aranygyűrűt, amelynek alapján a magyar címere, a címéjén pedig az ön neve látható. Ne tekintse ezt csillogó ékszernek, drága emlékeknek, hanem kötelevénynek, amely egész életre köli őnt, hogy keresztény erkölcsiségben élve, legiőbb tudásával a magyar Hazát szolgálja.

A rector beszéde

Szünni nem akaró éljenezés következett az államtitkár beszéde után, majd dr. R. Kiss István rector magnificus intézett lélekemelő beszédet a felavatotthoz.

— Ezzel az aktuálissal — mondotta többek között — ön fiatalon lép be a magyar szellemi élet elit-capatába, amelyre a mai fömtermelés mellett különleges, nehéz hivatás vár, mert olyan idöket élünk, mikor annak közéleti érvényesülését, méltó szellemi hatását, vezető szerepét könnyűnek és magától értetődőnek tekintetjük.

— Ön az igazságszolgáltatásnak kívánja szentelni életét és tevékenységét.

— Még materiális emberek is, az arany mellett emlegetik az igazságot, de csak azért, hogy materiális korszakokban az igazság oly könnyen nyújtható, hajlítható és épen emiatt olyan drága is, mint az arany. Hajlíthatóvá, nyújthatóvá és drágává teszi a sok törvény sok kibuvója és a formalizmus lelkellensége.

— Nem régen hazánk egyik kiváló gyakorlati jogásza, táblánk élesszemű elnöke nyilvános előadásában panaszkodott törvényeink nyomom alig követhető szaporodásáról.

Ilyen tünetet már sokszor ismert a

történelem: azt a társadalmat jellemzi, amelyben elhalványul a vallás erkölcsi törvények iránt a fogékonyság. Már a rómaiak kiváló történetírója, Tacitus megmondta, hogy a sok törvény az állam romlottságának a jele és évezredek történetének tanulsága alapján mondhatom: még soha sem gyógyított meg államot a törvények szaporítása: a gyógyulás mindig éppen azzal kezdődött, mikor a zürzavarból az ujjaikon elszámálható vallás-erkölcsi törvények uralmához: Isten azon parancsaihoz visszatértek, melyek a legrégibb pogány államok-

ban is uralkodtak és Krisztus tanában kristály tisztaságot nyertek.

— Ezen az uton lesz az igazság az arannyal is becsesebb gyémánt, sokszor büntetlenül kiszolgáltatott, pusztuló népünk oltalmazójává, istápolójává és nemzetünk megmentőjévé! Doktor ur! Ön ma ezzel az igazsággal váltott jegyet... Jókívánásaink, áldásunk követi élete útját!

A rector ezután a Kormányzó képviselője előtt fejezte ki a köszönetét s az avató-ünnepet a Kormányzó elzetésével fejezte be. Végül a Kántus a Himnuszot intonálta.

Vásáry István diszdzoktorrá avatása

Az első ünnepség után körülbelül egy félórával kezdődött dr. Vásáry István polgármester honoris sausa államudgri avatása. A Városi Dalárdái Forray István karnagy mesteri vezénylese mellett a Himnusz intonálta s dr. R. Kiss István rector üdvözlő szavai után dr. szentpéteri Kun Béla jogikari dékán ismertette az avatás előzményeit, kiemelte dr. Vásáry István polgármester közéleti érdemeit, a tudományegyetem fejlesztése körül szerzett érdemeit s a felavatandóknak a kollégiumhoz való belső kapcsolatait.

Dr. R. Kiss István szép szavak kíséretében nyújtotta át a diplomát. „Régeen — mondotta többek között — e pusztán épült város legnagyobb kincse, erőssége és dícsősége a kollégium vala. — és egyetemünk alapítása óta két jeles polgármester tett bizonyosságot arról, hogy a nemes város kincsenek, erősségeinek és dícsőségeinek tekinteti a kollégiumi akadémiából kinőtt m. kir. Tisza István-Tudományegyetemet.”

A felesketés, avatás s doktorrá-fogadás szertartása befejeztével dr. Vásáry István tartotta meg nagyszabású, ékes szóközi elokvenciával előadott beszédét.

A polgármester beszéde

Dr. Vásáry István megható hangon mondott köszönetet a kitüntetésért, majd így folytatta:

— Eletelem ezen emlékezetes percében úgy állok itt, mint az a turista, aki utjának legmagasabb pontját elérte és onnan visszatekint a megtett utra, amely hol magaslatokon, hol völgyeken vezetett keresztül. Ez a kitüntetés engem is arra a magas pontra emelt fel, ahonnan végtekinthetek annak a négy évtizednek folyamán, amely eltelt attól, hogy állétem először a küszöbét az ősi kollégiumnak, amely ennek az egyetemnek is erős fundamentuma. Látnom e magas pontról azt a gyermeket, aki mit sem tudva még az életéről, szülői féltő gondjától kísérvé indul el a senki által nem ismert utra. Látnom az ifjút, akinek a kollégiumi ölen növekedve, már törekvései, vágyai, céljai lesznek. Látnom az embert, akit már nem vezet más cél, mint szolgálni odaadással a közt. Átélem a megpróbáltatásokat és a küzdelmeket, melyekkel nem egyszer kellett találkozni a megtett uton és átélem azokat az örömeiket, amelyeket egy-egy viszonylag magasabb pont, egy-egy közelebbi cél elérésének tudata nyújtott. És most négy évtizedes ut után már deresedő fejjel állok meg szinte számot adni azok előtt, akik tanulói éveim alatt is számonvették töllem a végzett munkát. Azután, hogy elbocsátottak az ősi főiskola növendékei sorából, már nem ők, a tanítómesterek, hanem az élet adta fel nekem a kérdéseket, amelyekre válaszolnom kellett.

Sokszor nagyon komoly, nagyon nehéz kérdések voltak ezek, mert hiszen nagyon komoly, nagyon nehéz idők mentek el felettünk. És, hogy most így állhatok az ősi főiskola és a szeretett tanítómesterek előtt, hogy tőlük ilven magas kitüntetést veszek át, azt mutatja, hogy az élet nagy és nehéz kérdéseire sikerült feleleteket adnom. Ezt a sikert én most örvendező lélekkel osztom meg az én nevelőimmal, szülőimmal és tanítómestereimmel és helyezem kegyeletes érzéssel a már elköltözött emléke elé.

Beszéde végén hangsúlyozta, hogy a Tisza-egyetem makkora érték: Debrecen városának. A polgármester szavait viharos tapsokkán követte s az ünneplő a Városi Dalegyvet Szózat-énekével ért véget.

Az egyetemi bajtársak díszmenete

Az ünnepség lezajlása után a közönség a központi egyetem előtti térségre vonult, ahol Vaina István kerületi főfővezetőmester vezetésével a Festetich, Werbőczy, Árpád, Csaba, Boeckay, Maróthy Bajtársi Egyesületek, valamint a SZEFEH diszszázadai sorakoztak fel. Festői látványt nyújtott a bajtársak csodaszép, impozáns látványt nyújtó felsorakozása.

Szily Kálmán államtitkár, báró Vay László főispán, dr. Vásáry István polgármester, Demény Géza altábornagy, vegyesdandárparancsnok s az egyetemi tanács tagjai a Turul kerület és a bajtársi egyesületek vezetésének kíséretében elléptek az ifjúság előtt, majd a diszszázadok vonultak el tisztelegő lépésben az államtitkár előtt. Szily államtitkár a vezérség előtt legteljesebb elismerését fejezte ki.

Ebéd a Kormányzó Képviselőjének tiszteletére

Délben 2 órakor dr. R. Kiss István rector magnificus Szily Kálmán államtitkár, a Kormányzó képviselőjének tiszteletére díszebédet adott az Arany Bikában. Az ebéden, amelyen a város előkelőségei vettek részt, dr. Rugonfalvi Kiss István rector magnificus a Kormányzót éllette pohárköszöntőjében. Dr. Neuber Ede pro rector Szily Kálmán államtitkár, dr. szentpéteri Kun Béla dékán Vásáry polgármestert és Visky Károlyt köszöntötte fel. Ezután Szily Kálmán államtitkár, dr. Vásáry István polgármester és dr. Visky Károly mondtak szép beszédeket. Az ebéd a legjobb hangulatban a késő délutáni órákban ért véget.

Huszonegy óra alatt elfogott a rendőrség egy veszedelmes betörőt

A debreceni rendőrségen feljelentést tett Poppelmayer Rudolf Péterfia utca 15. szám alatti lakos, mert lakásába ismeretlen betörő hatolt be, aki szekrényét feltörte és abból kétszáz pengőt elvitt.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, amely teljes credénnyel járt, amennyiben a Lakatols-csoport még a betörést követő napon elfogta Reisinger László kereskedősegédet, aki bevallotta, hogy ő követte el a betörést. A kétszáz pengőből 70 pengőt adott egy Tauber László nevű barátjának, 95 pengőt elrejtett az Alföldi Takarékpénztár palotájának pincéjében, a megmaradó összegből kifizette az adósságait. Az eldugott pénz a rendőrök meg is találták.

— Április elsején nem lehet telefonálni a sintertelepre. Tekintettel arra, hogy a jókedvű fiatalság április elsején különféle tréfák rendezése céljából a városi gvepmesteri telepet átellenében zavaria telefonálással, az idén úgy intézkedtek, hogy a posta április elsején a sintertelep telefonját kikapcsolja, hogy ezzel eljéve az oklalan tréfálkozásoknak. Akinek tehát a sinterteleppel dolga van, intézze el még ma, telefonszám 31—37.

Uj nyomon a rendőrség a homokkerti gyilkosság ügyében

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) A rendőrség még mindig nagy erővel folytatja a homokkerti gyilkosság nyomozását. A kapitánysághoz egymásután érkeznek a bejelentések, amelyek között végre áradt egy, amely komolyan látszik.

Ennek alapján a rendőrség felkéri Szebeni Józsefnét, — kinek lakás címét eddig nem tudta megállapítani,

— hogy miután igen fontos adatokat tudhat a homokkerti gyilkosságról mielőbb jelentkezék a rendőrségen az I. emelet 61. számú szobában.

Ettől a tanutól igen sokat vár a rendőrség. Három Szebeni Józsefnét is előkerítették már a detektívek azonban ezek közül egy sem az volt akit keresnek. Így nagyon fontos lenne, hogy az igazi jelentkezék.

Felesége nevére íratta a malomát — csalásért feljelentették

A debreceni törvényszék felmentette a vádlottakat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A debreceni törvényszék dr. Rézler-tanácsa érdekes családi bűnperben tartott tegnap főtárgyalást. A vádlott Kenyeres Sándor és felesége volt, akiket a királyi ügyészség csalás büntetével vádolt azért, mert a múlt év folyamán Püspökkladányban levő gőzmalomukat, amely addig csak a Kenyeres Sándor nevében állott, átírták Kenyeres Sándorné nevére. Ezzel a vád szerint az volt a céljuk, hogy a hitelezőket kijátszák. A malom értéke, mint megállapították, negyvenezer pengőt tett ki. A tár-

gyalason Kenyeres és a felesége azt adták elő, hogy teljesen jóhiszeműen jártak el a malom átíratása alkalmával s különben is megvan a kellő fedezet a hitelezők kielégítésére. Ez meg is fog történni. A bíróság az ügyvel kapcsolatban több tanút hallgatott ki, akik valamennyien igazolták a vádlottak védekezésének igazságát, mire a törvényszék mind a két vádlottat felmentette az ellenük emelt vád alól. A felmentő ítéletben úgy a vádlottak, mint a királyi ügyész megnyugodtak s így az eljárás.

Veszedelmes tolvajbandát fogott el a debreceni és hajdusámsoni csendőrség

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Az elmúlt napon szenzációs fogást csinált a debreceni és hajdusámsoni csendőrség, amelynek sikerült kézrekeríteni egy vakmerő tolvajbandát, amely a téli szezon tyuklopásainak kilencven százalékát követte el. Őrizetbe vették ugyanis Vakaró Mátyás 27 éves fiatalembert, Geréby telep, Andrásy utcai lakost, valamint Salánki Ferencet, aki ugyanitt lakott. A csendőrséget érdekes körülmény vezette nyomra.

Hajdusámson községben ugyanis több tyuklopás történt és az egyik lopás után valaki azt mondotta a sámsoni csendőröknek, hogy egy fiatal embert látott a környéken, aki feltűnően gyanusan viselkedett. Ennek a fiatalembernek homlokán egy „holt-tetem” volt, ami ugylátszik sámsoni tájszólás szerint zsirdaganatot jelent. A csendőrök ezen a nyomon elindulva eljutottak Debrecenbe Salánki Ferenc lakására. Magukkal vitték az egyik hajdusámsoni károsultat is, aki midőn beléptek a szobába felkiáltott:

— Lopott kottló ül a tojásom! Ez az én tyukom volt!

Igy derült ki lassanként, hogy Salánki Ferenc és Vakaró Mátyás már hónapok óta rengeleg tyuklopást, betörést és egyéb lopást követtek el. A tyuklopásokban részt vett Benze József is, akit időközben egyéb bűncselekmények miatt elítéltek és feleségével együtt a debreceni ügyészség fogházban töltötte büntetését.

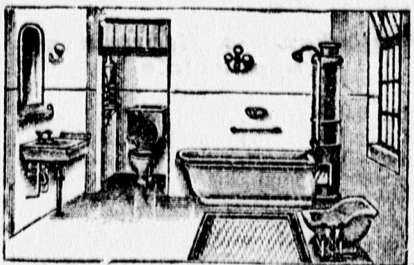
A négytagú társaság a vallatás során megszámlálhatatlan bűncselekményt ismert be. Elmondották, hogy Debrecenben, Hajdusámsonban, Hajduduházon és Balmazújvároson fosztogatták a tyukolákat és a lopott tyukokat, pulykákat Benze Ferenc felesége és Vakaró Mátyás vadházastársa értékesítették. Mint vidéki parasztasszonyok járták végig a jobb debreceni házakat és rendszer napi áron adták el a tyukokat. Mérészügükben odáig mentek, hogy a piacon is rendszeresen árultak.

Csendőrségi területen eddig 17 lopást ismertek be, viszont elismerték azt is, hogy Debrecenben, a rendőrség hatásköre alá tartozó városrészekben 26 lopást követtek el. A nyomozás még korántsem fejeződött be és egész bizonyosra veszik, hogy a

vakmerő társaság legalább még egy szer ennyi lopásban ludas. Nemcsak tyukokat loptak, hanem mindent, ami a kezük ügyébe esett. Erre mutat az a körülmény is, hogy Vakaró és Salánki lakásán egész szekérderekra való lopott holmit, ruhát, cipőt, pokrócot, fehérneműt, háztartási tárgyat, mozsarat, teknőt, ágyneműt találtak.

A csendőrség és rendőrség karöltve nagy erővel dolgoznak az elfogott társaság bűnlajstromának összeállításán.

— Vasárnapi turista kirándulás, Vasárnap, április 2-án, a Magyar Turistaegylet és a Szepegi Szövetség debreceni osztálya megkezdte rendszeres kirándulásait. Az első ut most a Zelemére és az erdőn keresztül a Boeckaykerthe vezet. Indulás reggel 8 órakor az István-malom és a Horthy Miklós ut sarkától, gyalog Alsójózsán át (2 és egyegyed óra), Zelemérré, onnan délután 2 órai ut a Boeckaykertet. Vissza vonaton Boeckaykertből délután fél 7 órakor (66 fillér egész III. o. jegy). Vezető dr. Horvay Róbert. Csatlakozók szívesen fogadjanak.

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
CIKKEK KAPHATÓK:
SESZTINA LAJOS
VASKERESKEDÉSÉBEN

Hírek

1933. március 31., péntek.
Prot.: Árpád. — Kath.: Guidó.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kígyó” Mihalovits Jenő, Piac-utca 33. „Muraközi” Preisler Ernő, Piac-utca 72. „Sas” Mandel József, Hatvan-utca 70. „Csillag” Beke Barna, Árpád-tér 1. „Nádor” dr. Sztankay Aba, Szent Anna-u 64. „Szt. Háromság” Bernáth Miklós, Homokkert. „Hungária” Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

A debreceni egyetemi Földrajzi Intézet jelenti március 30-án:

Középeurópa időjárása derült, száraz és különösen reggelként ködös. Észak európában az óceáni beáramlás hatása alatt eszik és havazik. Az enyhülés Lengyelország felől tovább terjed északkelet felé.

A Tiszántúlon derült és száraz az idő, az éjjeli hőmérséklet 3-4 fokkal maradt a fagyponthoz felett. A nappali felmelegedés Debrecenben 18, Budapestben 19 fokkal emelte a hőmérsékletet.

Időprognózis: Derült, száraz idő várható, további hőemelkedéssel.

ÜNNEPÉLYEK, HANGVERSENYEK ÉS BÁLOK NAPTÁRA

Március 31., péntek.

DTE bucsúünnepélye és díszturnája, este fél 7 órakor a DTE tornacsarnokában, vívő Bartha László ny. tábornok tiszteletére.

Dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár előadása a Ker. Nemzeti Ligában, délután 6 órakor.

Április 1. Szombat.

Szent Erzsébet Egyesület böjti délutánja, délután 6 órakor az Angol Kipályó fehér- és kék-teremben.

Dr. felvinczi Takács Zoltán a Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum igazgatója előadása a városi közgyűlési termében, délután 6 órakor.

Dr. Révész Imre egyetemi tanár előadása a Bethlen Gábor Körben, fél 6 órakor a Kollégium dísztermében.
Riszdorfer József kir. mérnök előadása a budapesti kikötő építéséről a Déri-muzeumban, délután 6 órakor.

Április 2., vasárnap.

Ágy Társaság irodalmi ünnepélye, fél 6 órakor a Déri-muzeumban.

A debreceni csatlós csapatok labortúzi ünnepélye, délután fél 6 órakor Ipariskola tornateremben.

A Vasutas MANSZ matinéja délelőtt 11 órakor a Vármegyeház dísztermében.

Az OTI rendelőjében pénzt lopott egy eszelőnő. Az OTI rendelőjében különös lopás történt tegnap. Mig bent az orvos egy Ungár Erzsébet nevű beteget vizsgált, addig Varju Irma eszelőnő az öltözőhelyiségben Ungár Erzsébet ruhái közül kilopott két pengőt. Mikor rendőrt hívtak, a leány tagadta a lopást, azonban a két pengőt megtalálták a keztyűje ujjában eldugva. Előállították és megindult az eljárás.

**Szerethet-e egy ép nő törpét?
Hogy élnek a torzszülöttek?**
Látható a világ legkülönlegesebb filmjén:

VERZŐ POROND

Premier ma!

Uránia.

Elejtette a vádat az ügyészség az orgazdasággal gyanúsított Fodor László részvénytársasági igazgató ügyében

A csalással és sikkasztással vádolt Svéd Béla terményügynököt felmentette a debreceni törvényszék

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagyszabású családi és sikkasztási bűnperben kezdte meg a főtárgyalást szerdán délelőtt a debreceni törvényszéken a dr. Rézler Ervin előlétele alatt működő büntető tanács. Az ügynek két vádlottja volt: Svéd Béla magántisztviselő, akit csalással és sikkasztással, továbbá Fodor László részvénytársasági igazgató, akit orgazdaság bűntettével vádolt a debreceni királyi ügyészség.

Svéd Béla 1930-ban a berettyóújfalui Scheffer-testvérek terménykereskedő cégénél volt alkalmazásban, mint raktárnok. A vád szerint 1930-ban 450 mázsa búzát szállítottak a Futurának, amellyel fizeti összekötésben voltak, amennyiben a Futura náluk is tárolt terményeket. A következő évben a Scheffer-cég munkásai, akik megharagudtak Svédre, figyelmeztették a Futura megbízottját, hogy a leszállított buza minőségileg igen rossz és kevesebb is, mint amennyit szállítani kellett volna. Különben egyéb szabálytalanságok is történtek a cégénél. Erre a Futura igazgatósága mindezt elmondotta a Scheffer-cégnek, amelynek eddig olyan szerződése volt a Futurával, hogy csak mennyiségileg szavatolt a búzáért, minőségileg azonban nem. A cég azonnal felmérte a raktárkészletet és ekkor kiderült, hogy a raktárból mintegy 3000-4000 pengő értékű termény hiányzik.

Svéd Bélát erre gyanúba fogták, aki 1931 áprilisában Schefferéknek beismerte, hogy a Futurának szállítandó 450 mázsa búzából hat és fél mázsát elvett és azt Fodor Lászlónak adta el, aki terménykereskedéssel is foglalkozott. Azt azonban nem ismerte el, hogy más esetben négy zsák zabot adott el Fodornak és csak egy zsákot írt be az ilyet a raktárkönyvbe. A beismerés után Schefferék azonnal elbocsátották Svéd Bélát és megtették ellene a feljelentést.

Tagadnak a vádlottak

A tegnapi tárgyaláson Svéd Béla teljes tagadásban volt. Előadta, hogy a szerződés szerint a az előálló terménytöbblet után neki tíz százalékos jutalék járt, amit mindig pénzben kapott meg, csak a kérdéses alkalommal történt meg, hogy természetben jutott hozzá, azaz a hat és fél mázsa búzához, amit Fodornak adott el. Ehhez joga is volt, mert a saját jával bármikor rendelkezhetik. A buza egalizálását Schefferék egyenes utasítására csinálta. Tagadta, hogy bármikor is megkárosította volna a céget.

Fodor László a vallomásában azt adta elő, hogy megvett hat zsák búzát Svéd Bélától, de megkérdezte Scheffer Dávidtól, hogy valóban ju-

talék-e az, mire Scheffer határozottan azt válaszolta, hogy jutalék. A zabvásárlásról nem tud semmit. Ilyen ízletet ő sohasem kötött Svéd Bélával.

A károsultak vallomása

Scheffer Dávid, a cég vezetője kihallgatása következtét ezután. Elmondta, hogy 1931-ben Vajda Gyula, a Futura megbízott raktárnoka jelentette neki, hogy gyanús dolgok történnek a raktárban. Erre ő átadta Vajdának a Futura terményeit befogadó raktárheység másik kulcsát, hogy ilyen módon Svéd egyedül ne mehessen be, csak Vajdával együtt. Az nem igaz, hogy ő adott volna utasítást Svédnek a buza keverésére. Előadta ezután, hogy Svéd egy alkalommal beismerte előtte, hogy 8-10 mázsa búzát és ugyanilyen mennyiségű zabot fogtalanul eltulajdonított a cégtől, de hallandó a kárt megtéríteni. Vallotta a tanu, hogy Fodor is beszélt vele egy ízben, aki elmondta, hogy búzát vett Svédőtől, de nem tudta, hogy az lopott. Végül kijelentette Scheffer, hogy kívánja a vádlott megbüntetését.

Scheffer Sándor azt vallotta, hogy a Futura tárolt búzából ötven mázsa hiányzott. Egyszer Fodor beszélt vele és azt mondotta, hogy a kárt megtéríti a cégnek. Az nem igaz, hogy ajánlatot tett volna Svédnek, hogy vállalja el a Futura megkárosítását s ők akkor visszavonják a feljelentést. Ugyanígy vallott Scheffer Andor is. Ezután Heizer Péter, Jakab László, Vajda József, Vajda Gyula, Kohn Ernő, Székely Erzsébet, Erdélyi Sándor, Veress Imre, Kiss Imre és Hirschmann Sándor tanuk hallgatta ki a törvényszék, akik semmi pozitívumot nem tudtak előadni a megkeresésüket a bíróság mellőzte is. Egyedül Székely Erzsébet és Kohn Ernő tanuk vallották azt, hogy egy ízben Svéd Béla elismerte előtük, hogy Fodorral együtt manipulál a búzával.

Szakértői vélemények meghallgatása következett ezután, majd a bizonyítási eljárás befejeztével dr. Altdorffer István királyi ügyész jelentette ki, hogy a vádat változatlanul fenntartja és a vádlottak megbüntetését kérte a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján. Ezután dr. Rézler Ervin tanácselnök fél három órakor a főtárgyalást elhalasztotta.

Csütörtökön délelőtt 11 órakor folytatták a tárgyalást, amikor is a perbeszédnek elhangzása után a királyi ügyész Fodor Lászlóval szemben a vádat elejtette. Majd a sértett cég kijelentette, hogy a feljelentést Svéd Bélával szemben visszavonja. Ezután a törvényszék Svéd Bélát a hivatalból üldözendő család bűntettének vádlójá is jogerősen felmentette.

Nagy részvét mellett temették el Balthory Sándort.

Tegnap délután nagy részvét mellett temették el Balthory Sándort. A tragikusan, rövid idő alatt elhunyt ifjú lelkés fiatal harcosa volt a nemzeti eszméknek, halálát a családon kívül barátai, a Ker. Nemzeti Liga Ifjúsági Alosztályának tagjai is gyászolják. A temetésen az Ifjúsági Alosztály képviselőjében dr. Stepper Károly, dr. Varga Ferenc és dr. Németh István jelentek meg.

A Ker. Nemzeti Liga Ifjúsági Alosztályának szombati összejövetele. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga ifj. Alosztálya április 1-én este 8 órai kezdettel a Liga székházában (Jórs-f kir. herceg-utca 16. sz.) tartja szokásos szombat esti összejöveteleit, melyre a tagokat és azok vendégeit ezután is tisztelettel meghívja és várja az elnökség.

x **Hadviseltek rokkantfelülvizsgálatra jelentkezésének** utolsó összefirása Debrecen, Rákóczi-utca 19.

Dr. felvinczi Takács Zoltán vetített képes előadása a városi közgyűlési termében, Szombaton, április 1-én, délután 6 órakor az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. felvinczi Takács Zoltán a budapesti „Hopp” Keletázsiai Művészeti Múzeum országos hírű igazgatója tart előadást. „Művészet Attila birodalmában” címen, igen szép vetített képekkel. A kiváló előadónak ezen a téren egészen önálló kutatása vannak s éppen ezért a Tanfolyam közönsége a legnagyobb érdeklődéssel várja a jeles tudós szombat délutáni előadását, amely a legmesszebbmenő szellemi élvezetet nyújtja majd hallgatóságának. Beléptdíj: nincs.

A moziban ellopták a pénzt. Kintz József feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap este egyik moziban ismeretlen tettes kilopta a zsebében lévő pénztárcát, amelyben 35 pengő volt. A zsebtolvajt keresik.

„Déliabáb” újbórtva pengő Csak TÓTH GYUZA vasútiúthéhen

Felhívás a debreceni protestáns cserkészekhez. A vasárnapi Ichthyosztiggyűlés alkalmából a Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla ref. leánygimnáziumi tanár prédikál. Kívánatos, hogy az alkalommal az összes debreceni protestáns cserkész cserkészruhában részt vegyenek a cserkészjellegű istentiszteleten.

A debreceni gyorsíróversenyéről. A Debreceni Gyorsírók Társasága által március 19-én rendezett gyorsíróversenyen kimagasló eredménnyel szerepeltek a debreceni női felső kerékegyművelési iskola tanulói. A 150 szótagos fokon a négy első helyezést (Buday Róza, Feuer Erzsébet, Blumenstein Klára, Dénes Katalin) továbbá a 7. és 8. helyezést (Vértes Alice, Baun Ilona), a 120 szótagos fokon a 5. első helyezést (Grünberger Magda, Szabó Anna, Krausz Anna, Rosenfeld Katalin, Demény Irén), a 7., 8. és 10. helyezést (Buk Irén, Horovitz Gizella, Vámos Klára), a 100 szótagos fokon pedig az első (Rényi Terka), 3. Kertész Julia), 6. (Szöllősi Julianna), 9. és 10. (Veres Ilona, Horváth Juliska) helyezést jutott az iskola tanulóinak, akik dr. László Béla és Bajnok József tanárok lelkes irányításával érték el a szép eredményt.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VÁSÁROL.

Az Ady Társaság vasárnapi ünnepélyének vendégei

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Két fiatal írói mutat be vasárnap az Ady Társaság a debreceni közönségnek. Főia Gézát és Simándy Pált, Főia Géza harcos egyéniség, Irodalmi pályája Szabó Dezső mellett indult. Az Élet és Irodalom hátsólapján Szabó Dezső írásai mellett is feltűnt ennek a fiatal írónak a bátor hangja, aki azóta mindig másokért küzdött az irodalmi kritika mezején. Először Szabó Dezső munkájának továbbfejlesztéséért, majd az új szövegszerű ébredt magyar lélek új igéért, a népi irókért harcolt. Nem maradt meg a város bezárt falai között, hanem széjjeljárva az országban, megismerte azokat a magyar néptömegeket, akiknek a kultúrzsükségleteit felismerve alakította ki azt az új kulturpolitikai programot, amely ma már egész sereg fiatal ember számára jelölt ki nagyjelentőségű feladatokat. Debreceni szereplésétől sokat várunk.

Simándy a Felvidéken szerzett jó írói nevet magának. Mindig az ifjúság élvonalában haladt és új területek küzdött a modern magyar irodalom eredményeinek kiterjesztéséért. Több önállóan megjelent tanulmánykötete mellett állandóan több folyóiratban dolgozott és szerkesztője a Felvidék legnagyobb folyóiratának, a Magyar Irásnak. Legutóbb „Az elsikkadt hegyibeszéd” címen jelent meg értékes kötete.

Női és férfi fehérneműket készen és behuzatást legolcsóbban, Szent Anna-utca 5. szám.

— **Rekvium IV. Károly király lelkiüdvéért.** Szombaton, április elsején, délelőtt fél tízkor dr. Lindenberger János ap. kormányzó ünnepélyes rekviumot celebrál a debreceni Szent Anna-templomban a tragikus körülmények között elhalt IV. Károly király lelkiüdvéért. A gyászistentiszteletre külön meghívókat nem bocsátottak ki. A hatóságokat kéri, hogy amennyiben más esztendő gyakorlatához híven, a rekviumon részt venni óhajtanak, helyfenntartás céljából jelentsék be eme szándékukat a plebániahivatalnál, legcélszerűbb telefonon. Telefonszám: 30—15.

— **„IGMÁNDI”-BÓL NEM KELL POHARSZÁMRA INNI, NEGYED, VAGY FÉL POHAR ELÉG SZOKOTT LENNI.**

— **A vasutas MANSz műsoros matinéje.** A MANSz vasutas szakszervezetje április 2-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében matiné rendez a debreceni inszégakció javára, a következő műsorral: 1. Himnusz: Énekli a MANSz Erzsébet vezényeskar, Csász László karnagy vezetésével. 2. Szabad előadás: dr. Farkas Pál. 3. Szavaltat: Tuster Jolanda. 4. Népnyelvi dalok, gitár kísérettel: Mikulási Béla. 5. Novelláját olvassa: Buchwald Andor, az Országos Gárdonyi Társaság tagja. 6. Költeményeiből felolvast: Baja Mihály író, a Petőfi Társaság tagja. 7. Traviata nagy ária, Festi Vidor: Mesélek anyámnak; De nagy kedvem kerekedik: Énekli T. Timár Ilia, zongorán kíséri: Szabó Emil, a városi zeneakadémia h. gazdátja. 8. Liszt: Nocturno, Chopin: Valzer, Zongorán előadja Bartha Emma, Műsor ára 1 P, 80 f. és 50 f. Műsor megváltása kötelező. Meghívókat a csoport nem küld. Kiknek műsora nem kézbesítettek, azok a pénztárnál és a Benyáts-féle üzletben válthatják meg műsorukat.

— **Ma este 7 órakor tatrja Kornya Sándor** cserkészpáncsnok „Cserkésztábor és Jamboree” című előadását a KIE-ben.

MŰVÉSZET

A bécsi gyermekkórus magyar dalokat tanul

A bécsi gyermekkórus igazgatója magyarországi látogatása alkalmával a debreceni Zenekedvelők Köre vezetőségénél is tisztelt. Felhívták figyelmét arra, hogy az egyházi és világi dalok mellett a magyar köruton magyar kórusokat is mutatassanak be. A kórus fel is vette műsorába előkelő magyar szerzők darabjait és így már Debrecenben is be fog mutatni azok közül egyet.

Műsorukon egyébként Brahms 13. zsoltára, Orlandó di Lasso „Adoramus te Christe” kórusa, Schubert és Gluck dalok, német népdalok és egy kis opera szerepelnek.

Az üzletk kirakataiban már ott van a bájos gyermekek arcképe. Az április 5-iki hangverseny fényes külsőségek közt fog lefolyni, mert azon Debrecen egész társadalma részt vesz.

Nagy érdeklődés előzi meg a debreceni hangversenyt

Április 7-én a bécsi világhírű gyermekkórus a Kormányzó és neje tisz-

teletére szerenádokat ad a királyi várban, utána a Kormányzó fogadja őket.

Még a budapesti hangversenyt megelőzően Debrecenben adja elő vidéki koncertjét a világhírű együttes. Április 5-én lesz nagy hangversenyük a Bikában, mely iránt városszerte óriási az érdeklődés.

Az iskolák igazgatói közül többen fordultak a Zenekedvelők Köréhez, hogy a középiskolák ifjúsága nem hallgathatna meg tanáraik vezetésével a kora délutáni órákban a koncert főpróbáját. A Kór expressz levélben kérdést intézett a gyermekkórus igazgatójához és az iskolákat kellő időben értesíteni fogja.

A hangverseny iránti érdeklődést mutatja, hogy Biharmegyéből is kapott jegyfelvételést a Méliusz, ahol a jegyeket árusítják.

Célszerű lesz a jegyeket előreigényelni, mert a jobb jegyek elvételben kelnek el.

Már egy pengő 50 fillérért jó ülőhelyet lehet kanni. Szabadjegyek érvénytelenek, állóhelyeket nem adnak ki.

Szezoncikk lett a kerékpár

Négy biciklilopás egy nap alatt

A tavasz beálltával ismét működésbe léptek Debrecenben a biciklitolvajok, akik csütörtökön négy biciklilopást követtek el. Atvin Károly cipészegédnek a Kápolnási-utca 3. szám alól letámasztott kerékpárját vitték el. Tóth Károly szobafestőtől a Józsa Kálmán-utca 15. szám alatti pincelejárathól emelték el a biciklijét, Bartha Károly tanulóól a Batthány-utca 10. szám alól loptak egy kerékpárt. Végül elvitték Valah István Zrínyi-utca 23. szám alatti lakos kerékpárját is. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Paplanok

készten, és behuzatást legolcsóbban vállal
BIRÓ ÁRPÁD, Szt. Anna-u. 5.

— **Óriási tömeg vesz részt a női lelkigyakorlaton.** A debreceni Szent Anna-templomban tegnap este 6 órakor volt a nők számára hirdett lelkigyakorlat során az első konferencia-beszéd, amelyen, — mint az előrelátható volt, — óriási tömegben vettek részt katolikus nők. Ma este 6 órakor újra lesz szentbeszéd s a nagy érdeklődésre tekintettel a hívek számára megnyitják a mellékretegyéket is, hogy minél többen férjenek el.

— **Pintyőkék, Borsos Irénke és Olgica, Somlyay Évike** szerepelnek a KIE vasárnapi mese-délutánján.

— **Vetített képek előadás az egyetem francia intézetében.** Már hírt adtunk arról, hogy ma, pénteken este pontosan fél 9 órakor a Francia Akadémia könyvtárosa, M. Bouteron előadást tart Balzacról, a nagy francia regényíróról. Az előadást szép vetített kép anyaggal is illusztrálja. Szükség esetén az előadást magyarul is tolmácsolják. Az előadás helye a Központi Épület XII. számú terme, ahol vendégeket szívesen lát a rendezőség. Belépődíj nincs. Az előadás pontosan fél 10 órakor véget ér és így a városból jövő hallgatóságnak villamos fog rendelkezésére állani.

Dr. Révész Imre előadása a Bethlen Gábor Kör semináriumában

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagy érdeklődéssel várja Debrecen társadalma azt a szemináriumot, melyet az egyetemi ifjúság Bethlen Gábor Köre, nemcsak a négy fakultás hallgatói, hanem az egész nagy közönség részvételével április 1-én d. u. fél 6-ra kezdettel a református Kollégium dísztermében tart. Ennek az ülésnek egyetlen előadója dr. Révész Imre egyetemi tanár, a teológiai fakultás dékánja lesz, aki „Evangéliumi aktivitás és passzivitás” címmel fogja megtartani előadását. A Bethlen Gábor Kör elnöksége szeretettel hívja erre az ülésre mindazokat, akik az evangélium fényében akarják megvizsgálni az emberi élet nagy kérdéseit.

Leütötte kikapós felesége csábitóját — egy hónapra ítélék

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Csóka Lajos és Posta István debreceni kocsisok évek óta a legjobb barátságban éltek egymás szomszédságában. Csóka nős ember volt s a múlt évben ráírt, hogy a felesége viszonyt folytat Posta Istvánnal. Egy teitenrés alkalmával azután a)apon elverte az asszonyt. Postát pedig barátságosan figyelmeztette, hogy hagyjon békét a feleségének, mert az az övé. Posta mindent megígért s a barátság továbbra is fennmaradt közöttük. Az ősszel azonban Csóka megint gyanút fogott és az egyik szomszédos lakásba benyitva, ismétellen tetten érte a feleségét, amint Posta Istvánnal barátkozott. Erre olyan méregebe jött, hogy elvakultságában felkapta az asztalon levő vizeskannát és azzal a Posta fejére suttott úgy, hogy Posta eszméletlenül, véresen terült el a földön. A koponyáján hatalmas repedés mutatva Csóka Lajos ékeken haragját. Posta végül is fellelente Csóka, aki ellen súlyos testisértés miatt indult meg a bűnvádi eljárás. A tegnapi főtárgyaláson Csóka dr. Jankovich Jenő tanácselnök előtt beismerte a dolgot s felindult lelkiállapotát hozta fel mentségül. A törvényszék Csóka Lajost egy hónapra fogházbüntetésre ítélte, amit a vádlott megfelelőbezeit az ítéletáblához.

Mindentéle rövidárak, harisnya, zsebkendő, kesztyűk, nyakkendő, zoknik legolcsóbban BIRÓ ÁRPÁDNÁL szerezhetők be. — Szent Anna-utca 5. szám.

ANYAKÖNYVI HIREK:

— **Eljegyzések:** Péter János főgépész—Kutassy Mária, Gáti Gyula npsz.—Szántó Róza.

— **Születések:** Gáti Lajos zenesz, leány: Julia, Markbreit Dezső ügynök, leány: Mária, Anna, Eisner Imre férfiniszabó, fiu: Pál, Domokos György fm, fiu: Sándor, Berki István, piaci árus, leány: Margit, Szarvas Mihály fm, leány: Ilona, Lelettye András npsz., leány: Julia, Saq József máv. mozdonyvezető, fiu: István, Győri István cipész, leány: Mogda és egy törvénytelen újszülött.

— **Halálozások:** Sebők Pál rkath. 12 éves, Kenderes Lőrincz Ilona gkath. 5 hónapos, Pesti u. 4. Engi Józsefné Nagy Mária ref. 61 éves, Géza u. 1.

Hirdessen
a Debreceni Ujságban

MEGHÍVÓ

A Debreceni Gazdák Bankja Részvénytársaság XXII. évi rendes közgyűlését 1933. évi április hó 9-én délután 11 órakor Debrecenben Fossuh-utca 17. szám alatti üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1932. év végéig a nevükre átírt részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 1933. április 5-én déli 12 óráig a társaság pénztáránál letétbe helyezni. (Alapszabály 10. §.)

Az 1932. évi zárszámadások, a jelentések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közszemlére kiállítottak és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. §-a.) **Tárgysorozat:** 1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1932. év üzleti eredményéről, zárszámadás, mérleg, nyereség- és veszteség-számla megállapítása, továbbá a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal. 2. Az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában hozandó határozat. 3. Egy igazgatósági tag választása. 4. Két felügyelő bizottsági tag választása. 5. Alapszabály 12. §-ának módosítása.

Mérlegszámla 1932. december 31.
Tartozik. Vagyon: Pénztárkészlet: Kézpénz 3157.34 P. idegen pénzek 1337.54 P. összesen: 4494.88 P. Gírőszámlán levő követelések: Magyar Nemzeti Banknál 298.24 P. M. kir. Postafutárképzőintézetnél levő követelések 15,916.61 P. Értékpapírok 5828.20 P. Váltóárca: Jelzálogilag biztosított 472.379.— P. Tárgyi fedezettel biztosított 10,022.— P. Összesen 482.401.— P. Adósságok: Értékpapír fedezettel biztosított 385.50 P. Jelzálogilag biztosított 4319.44 P. Összesen 4704.94 P. Ingatlanok 33,176.76 P. Berendezés 7200.— P. Átmeneti tételek 9786.— P. Összesen 564,005.68 P. Követel: Tóher: Részvénytőka 80.000.— P. Tőketartalék 2240.— P. Rendes tartalék 7760.— Pengő. Összesen 10.000.— Pengő. Betétek: Könyvbetétek 93,787.07 P. Folyó számlabetétek 30,399.85 P. Összesen 124,186.92.— P. Hitelezők 56,773.73 P. Viszontleltételek váltók 288,620.— P. Fel nem vett osztalék 196.65 P. Kincstári juttatások 142.05 P. Átmeneti tételek 3972.73 P. Nyereség 113.60 P. — Összesen: 564,005.68 P.

Eredmény-számla. Tartozik. Költségek és veszteségek. Fizetett kamatok 35,432.93 P. Üzleti költségek 8436.64 P. Intézeti helyiségbér 4299.— P. Személyzeti fizetések 16,850.— P. Adók és illetékek 3653.87 P. Jótékonyok 148.28 P. Leírás a berendezésből 860.— P. Nyereség 113.60 P. Összesen 69,734 P. 32 fillér. — Követel Jövedelem. — Nyereségáthozat 1931. évről 158.87 P. Kamatjövödelmek és egyéb bevételek 69,575.45 P. Összesen 69,734.32 P. — Debrecen, 1932. évi december 31-én.

Felügyelő-bizottsági jelentés az 1932. üzleti évről. Tisztelt Közgyűlés! A kereskedelmi törvényben és az intézet alapszabályában előírt kötelességünkhez képest tisztelettel jelentjük, hogy a Debreceni Gazdák Bankja Rt. ügykezelését 1932. év folyamán landon ellenőriztük, fő- és segédkönyveit átvizsgáltuk, vagyonát az év befejeztével leltároztuk, a zárszámadásokat rendben, a mérlegben, valamint az eredmény-számlán kimutatott tételekkel megegyezőnek találjuk. Kérjük ezek alapján a tisztelt Közgyűlést, hogy az igazgatóságnak a 113 pengő 60 fillér nyereség felosztására vonatkozó javaslatát s egyéb összes javaslatait elfogadni és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint nekünk megadni méltóztassék. Kelt Debrecenben, 1933. év március hó 20. napján, Tisztelttel: a felügyelő-bizottság.

TESTÉDZÉS

Sikeresen mutatkozott be a Bocskay csatársorában Engelhardt

Kivételesen nagy érdeklődés előzi meg a Bocskay-Ujpest mérkőzést

Az egész ország sportközvéleményének a figyelmébe Debrecen felé irányul vasárnap, hiszen a tavaszi futballszezon egyik döntő jellegű mérkőzése játszódik le a Diószegi úti pályán, ahol a Bocskay és az Ujpest csapnak össze a bajnok pontokért.

Csak kevés példa van arra, hogy mérkőzés iránt ilyen kivételesen nagy érdeklődés nyilvánuljon meg, mint a Bocskay-Ujpest találkozása iránt. Budapestről az újpesti lil-fehér szurkolók serege különvonaton érkezik Debrecenbe, hogy csapatát biztassa, lelkesítse s a vidék is tömegesen önti a futballhíveket, annál inkább, mert a keleti kerületben vasárnap tilalmi nap lesz: Debrecen, a Bocskay-Ujpest mérkőzés előtt Hajdu-Szabolcs amatőr-válogatottja méri össze erejét. Jelmező a vidék nagy érdeklődésére, hogy Nyiregyházi és Nyírbarbóli különvonatot indítanak, Kiszárdáról és más közeli városokból pedig külön autóbusszokkal jönnek be a szurkolók százai és százai.

Mindkét csapat teljes erővel felkészül a mérkőzésre, melynek jelentőségét teljes mértékben átérzik. A Bocskay csütörtökön délután tartotta meg a mérkőzés előtti utolsó kétkapus tréningjét, amelyen több, mint 500 főnyi közönség jelent meg. A mérkőzésen a Bocskay tréning-ellenfele a hajdu-válogatott debreceni kerete volt, a balöszekötőben egy próbajátékosal, Takácsival. A legnagyobb érdeklődés természetesen Engelhardt játéka iránt mutatkozott, aki nyomban megtetszett a közönségnek a Bocskay támadósorába beilleszkedő stílusos, intelligens játékaival, de sikere volt a másik balöszekötőnek, Takácsinak is. A bíróstület elnöke, dr. Kupinszky Sándor által vezetett mérkőzés eredménye 5:1 volt a Bocskay javára, a gólokat Vincze és Engelhardt (2-2) és Hevesi lőtték, illetve Köszterner a Bocskay egészen könnyen vette a tréninget, ennek ellenére is igen biztató formát áruolt el.

A mérkőzés iránt olyan egészen szokatlan arányú az érdeklődés, hogy a MAV Menetjegyirodában a jegyelővétel máris rekord közönségre vall. A nagy meccs délután fél 5 órakor kezdődik Salgó bíráskodásával, előtte fél 3 órakor Hajdu-Szabolcs amatőr-válogatottjai játszanak, fél 1 órakor pedig a református főgimnázium és a református tanítóképzőintézet csapatai mérkőznek.

Egészen bizonyos, hogy vasárnap nemcsak kivételesen érdekes sporteseményben, hanem nagyszabású tömegmozdulásban is része lesz Debrecennek s ez mindennél jobban mutatja a sport nagy vonzóerejét.

A Bocskay-Ujpest bajnoki mérkőzés előtt, a Hajduság-Szabolcs mérkőzést megelőzően, a Református Tanítóképző-Református Főgimnázium ker. KISOK bajnoki mérkőzést is lebonyolítják, — vagyis a volt programot kibővítik. A KISOK kerületi bajnokságban a lejátszott mérkőzések alapján, a Tanítóképző és Főgimnázium között fog eldőlni a bajnokság sorsa. Ha a tanítóképző győz, úgy pontokkal nyeri a bajnokságot, ha pedig veszít, úgy a gólarányon fordul meg. Amely csapat győz, kedvező körülmények között ez Országos KISOK bajnok lehet.

Kerületi birkozocsapatbajnokság
A Debreceni Torna Egyesület vállalta el az 1932. évről elmaradt Ke-

letmagyarország birkozó csapatbajnokságainak megrendezését.

A kerületi egyesületek már hetek óta lázasan készülnek ezen nagyszabású versenyre, melyet a DTE április 1. és 2-án a Magoss György téri tornacsarnokában fog lebonyolítani.

A helyi DTE, DMTE, DVSC és DEAC-on kívül vidékről a Szolnoki MAV. Sport Egyesület jóképességű esu-

A Szinpártoló Egyesület vasárnapi matinéja

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Szinpártoló Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor tartja nagyszabású matinéját a Csokonai színházban. A műsor egyik kiemelkedő száma lesz Szép Ernő Azra c. poétikus meséjéteka, melynek sikerét Könyves Tóth Erzs. a szegedi színház tagja biztosítja. A művész meg is érkezett már Debrecenbe és azonnal hozzáfogott a próbákhoz. Ez az alakítás bizonyára felelhetetlen marad a hallgatóság körében és úgy, mint többi nagy művészi tudással ékes szerepei, melyekre minden színházlátogató szívesen emlékezik vissza.

A színházi iroda jelentése

Ma, péntek este zónahelyárrakkal

legdrágább földszinti hely 80 fillér!
TIMÁR ILA és SZÓRÁD FERENC felléptével

52-szer

Mosoly országa

Holnap, szombaton d. u. 3 órakor zónahelyárrakkal:

Csorba Klári

a pozsonyi magyar színház szubrett primadonnájának felléptével:

Ófejsége frakkja

Szombat este mindenki számára 50% engedménnyel!

TIMÁR ILA, CSORBA KLÁRI, SZÓRÁD FERENC felléptével:

Három a kislány

Vasárnap 3 előadás!
Kettő zóna, fél 9-kor félárú!

patának és a Karcagi MOVE birkozóinak indulására számíthatunk. A nyíregyházi egyesületeknek a bajnokságon való részvételük nem biztos.

A verseny előmérkőzése szombaton délután 6 órakor kezdődnek a DTE tornacsarnokában. Vasárnap reggel 9 órától pedig befajeszág ugyanott folytatódik.

A bajnokság részleteit, valamint a megejtett sorsolások eredményeit holnapi számunkban részletesen közöljük.

Az egyetemi és DEAC mezői futóbajnoki versenye vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel lesz az egyetemi sporttelepen kb. 5 kilométer távolságon. Az egyetem bajnoki versenye egyéni és karok közötti hármas csapatverseny. Díjazásnál az egyetem 1932-33. tanévi mezői futóbajnoki címet s vésett nagy ezüstözötti érmet, II. nagy ezüst, III. nagy bronz, IV—V. kis bronz érmet nyer. I. csapat ezüstözött, II—III. csapat tagjai bronzérmet nyernek. Nevezni a helyszínen lehet, nevezési díj nincs.

A művészno partnere Mester Tibor lesz, a Csokonai színház közkedvelt tagja. A siker teljes kieséztését jelenti K. Voith Honka szeroplése, aki már régebben nem lépett fel s így érthető, mennyire várja már a közönség az ő megszokott ritka nagy művészfélével járó eleményt Szerepel a Városi Dalárda is. Lesznek még táncszámok úgy, hogy előreláthatólag a nagy gonddal összeállított műsor a legkényesebb izlésű közönséget is teljesen ki fogja elégíteni. Bevezető beszédet mond Ady Lajos igazgató. A matiné jegyei a színház pénztárában kaphatók.

APOLLO 5-7-9 ó.	Luciánó Albertini és Verebes Ernő főszereplésével RINALDO RINALDINI élete és halála kalendor dráma 21 felv.
VIG-SZÍNHÁZ 7 és 9 óra	Csak két előadás! TÁNCOL A GARNIZON
URANIA 5-7-9 ó	VÉRZOPOROND

Az 5 óras előadás félhelyárrakkal!

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE
A készáruvásáron általában 5-10 fillérrel csökkentek az árak, de a határidőpiacon is alacsonyabb árnívó érvényesült. Ugy a május, mint az októberi buza körülbelül 10-12 fillérrel olcsóbbodott. Eseti 15 fillérrel a május rozs ára is.
A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: tiszai 14.35-14.55, ftiszai 13.80-13.95. Határidőüzlet: Buza: május 13.78-80, október 12.10-12, Róz: május 7.72-78, Tengeri: május 7.08-10, július 14.60-14.85, 78 kg 14.85-15.00, 79 kg 7.55-58, augusztus 7.80.
Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 15.00-15.15, 80 kg 15.20-15.35, ftiszai 77 kg 13.95-14.10, 78 kg 14.10-14.25, 79 kg 14.25-14.40, 80 kg 14.40-14.55.
Róz: pestv. 7.45-7.60, egyéb rozs 7.45-7.60, tak. árpa 9.20-9.40, felv. sörárpa 11.00-13.25, zab 8.40-8.60, tiszai tengeri 6.75-6.85, egyéb tengeri 6.70-6.80, korpá 6.05-6.15.
A készáruvásáron buza 10 fillérrel olcsóbb, rozs nem változott, zab 5-10, tengeri 5, tak. árpa 20 és korpá 5 fillérrel olcsóbb.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétféleképpen, apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett küldünk. Apróhirdetést vidékről postabélyegen is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21-41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Házasság

Megánhirdetés

Saját üzlettel, emeletes házzal rendelkező hátróm részére keresek hasonló vagyonu ref. magas bama, üzletkedvelő leány ismeretségi „Hozzáértő” jellegű kiadóra. 1722

Állást kereső nők

Mosni, vasalni házhoz megyek, pengő huszért. Konez Mihályné, Dobozi utca 15. 376

Betöltendő állás férflaknak

Kifutó fiút felveszek, Fischer Vilmos, Dégenfeld-tér 2. 1810

Borhelység

kiszegítő felvétetik, Kaszai ut 23. 1807

Betöltendő állás nőknek

Jó bizonyítványu ügyes bejárónőt felveszek. Jelentkezés csakis délután. Róth, Kossuth 3843

Ügyes

fiatal kifutóleányt elsejére felveszek. Csapó utca 12. üzlet. 2844

Felveszek

egy iskolázott árva leányt mindenesnek. Mátyás király u. 36. sütőde. 3848

Angol-munkás

segédleányt azonnal felveszek, Mikol Piri, Piac 30. sz., emelet. 3849

Butorozott szoba

Piac utcán 28. szám alatt erkélyes utcai szoba, elegánsan butorozva kiadó. — Dr. Brüllnél. S 1580

Csinosan

butorozott szoba kiadó. Kécs u. 86. 1815

Butorozott szoba

kiadó elsejére. — Cimbalom eladó. Honvéd utca 8. 1814

Csinosan

butorozott utcai szoba, külön bejárattal kiadó. József kir. herceg utca 38. 3842

Csinosan

butorozott kis szoba kiadó. Lábakert, Szekfü utca 14. 1809

Különbejárattal

butorozott szobát, konyha használatra keresek — a kiadó árral „Budapest” jellegű. 1809

Különbejárattal

utcai butorozott szoba, Déri-muzeum közelében kiadó. Cserepes utca 4. szám. 1812

Olesón

azonnal kiadó, különbejárattal butorozott szoba, Piac 30. emelet I. 3850

Kiadó lakás

Kétszobás, fürdőszobás, garzonlakás májusra kiadó. — rendelőnek, irodának s. Rákóczi 4. 1806

Egy

szép nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Török Bálint u 25. 71816

Kiadó

emeleten Széchenyi utca 7., 3 szobás lakás. Érdeklődni házimesternél. 3837

Kiadó

modern kétszoba, előszoba, mellékhelyiségekkel, magas földszinten, Domokos Lajos utca 26. Vénkert. 1805

Ötszobás

udvari modern lakás kiadó. Piac utca 59. 1813

Kétszobás

és egyszobás verendás lakás, mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Mészáros-tér 15. 1775

3 szoba,

konyha és mellékhelyiségekkel álló komplett lakás, fürdőberendezéssel május 1-re kiadó. — Fűvészkert u. 10. 1773

Egy

szoba, konyha, kamara lakás kiadó. Miklós utca 41. 1653

Kétszoba,

konyha, speiz mellékhelyiségekkel kiadó. Percses u. 18. 1634

Kossuth utca

3. szám alatt, I. em. 2 szobás udvari irodahelyiség kiadó. 1583

Háromszobás

utcai, háromszobás udvari lakás kiadó, mellékhelyiségekkel. Arany János 30. 1790

Egy

és kétszobás, olcsóbb lakások azonnal és május 1-re kiadók. Nap utca 10. 1791

Hungária

palotában négy szobás, földszintes és emeleti modern lakás kiadó. 3821

Háromszobás

utcai erkélyes lakás 50 pengő, udvari egyszobások 20 pengőért májusra kiadók. Hatvan u. 61., házimester. 3821

Ötszobás

főemeleti utcai lakás központi fűtéssel a — Bika bérházban májusra kiadó. 1798

Kossuth utca 3.

II emeleti 2 szoba, — konyhas lakás kiadó. — Érdekezni Debreceni Elő-Takarékpénztárnál. 1774

Kerteségi

lakás új épületben 400 kvadrát öles gyümölcsösben, 2 szoba, konyha, kamara, üveges veranda május 1-re kiadó. Érdekezni Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8. 1633

Kiadó

Csillag u. 82. sz. családi ház. Érdekezni Ispotyály u. 13. sz. alatt. 735

Kiadó

komfortos 3 és 4 szobás földszinti lakások november 1-re. Cim a kiadóban. 1700

4 szobás

udvari lakás gáz és villany bevezetéssel azonnalra kiadó. Rákóczi 8. 1754

5 vagy 6 szobás

modern lakás kiadó májusra. Piac utca 75 a 1306

Kétszobás

utcai garzon lakás orvosi rendelőnek, irodának kiadó. Csapó u. 10. május elsejétől. 1511

2 szoba,

előszobás, szép utcai lakás, pince, mellékhelyiségekkel, viz, villany van, május 1. kiadó és egy egyszerűbb nagy egyszoba, konyha április 1. Lorántffy 42. 1802

Ajánlat

Nagyzerű, magastörzsű pöszméte, egy, két, három éves példányok déli órákban kapható. Honvédtemető utca 10. szám. 3847

Tennisz

vörös-salag pálya, központon kiadó. Csapó u. huszonnyég. 3846

Férfi ruhák,

vadonatúj, finom minőségben, olcsón eladók József kir. herceg utca 27., keresztépület. 1819

Figyelem,

Ha izléses és olcsó szobafestő, mázó és tapétázó munkát kíván forduljon bizalommal — cégünkhez, kérjen díjmentes árajánlatot. — Tisztelettel Szekeres Testvérek festő vállalata Debrecen, Homok utca 122. Telefon: 13—19. 3839

Lucernamag

természetes arankamentes kapható, termelőnél, Kossuth utca 54. 1796

Kitűnő

házi koszt kapható. Péterfia 24. első ajtó. 1787

Tojások,

keletre Wiandotta fajtyuktól kaphatók. Két szoba, konyha, speizos ház eladó. Sámsoni utca, Szeder u. 2. 1750

Családiasan

olesón étekezhet, izletes uri konyha, Csapó utca 19., udvarban jobbra. 1518

Szőlővessző,

gyökerez és porbujtás olcsón kapható. Biró Debrecen, Szávay utca 1251

Aprított fa

már 2 P 40 fillérért teljesen szagtalan és sa lakmentes borsodi szén 2 P 60 fillérért. Házhoz szállítva 12 fillérről drágább. Nagyobb vételnél árengedmény — Alföldi Fűtőgázító vállalat. Cégtulajdonos: Ithász Henrik Pesti u. 2. sz. villamos megálló. Telefon 31—23.

Tégla

száraz legjutányosabb árban, bármily mennyiségben, Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23—18. 1395

Oktatás

Naményi gyorsíró, gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Passage. Piac utca 26-b. 2342

Hangszer

Zongora Bösendorfer bérbe kiadó Cim a kiadóban. 3851

Üzlet, műhely, raktár

Tisza-házban üzlethelyiség kiadó. Értekezni délután 3—4-ig, hazagondnoknál. 1818

Sütőde

berendezéssel, hasznos bérbe kiadó április 1-re Vár utca 6. 1817

Két

udvari szoba irodának, üzletnek, esetleg műhelynek is. Csapó utca 10. sz. 1512

Remek helyen

üzlethelyiség azonnal kiadó. Csapó utca 10. sz. 1510

Kapualatti

árusító fülke kiadó — Csapó utca 10. sz. 1513

Borbély üzlet

30 ezer lakosu városban jó forgalmu, szép berendezéssel eladó. Értekezni hölgyfodrászterem Piac utca 5. sz., I. em. 1776

Elelmiszer, ital

Házi sonka eladó. Király u. 4., III. Orosz. 1811

Fajbörök

40fillérről felfelé, hordótétel és literenként is. Arany János 30., — termelőnél. 1792

Lakás és szoba kereslet

Kerekek háromszobás, földszintes utcai modern lakást, lehetőleg központhoz közel májusra. Cim kiadóban. 1803

Kereslet

Megvételre keresek, jókarban levő használt anódpótlót. — István u. 39. sz. hentes. 3840

Buzaaljat,

repecaaljat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy utca 20. 656

Párisba

utazon autón. Utitársat keresek, ki üzemeltetéshez hozzájárul. Cim kiadóban. 3820

Tűzfatelepnek

alkalmas területet, lehetőleg villamos mentén május 1-re keresek. Érdeklődők írjanak — „Pontos fizető” jellegű. 1800

Mosott

rongyot vesz lapunk nyomdája. József kir. h. utca 16. sz. 1582

Ikerablakot

hármast 120—130 magasaj megvételre keresek Ispotyály u. 13. sz. 1369

Butorok

Nyugoti utca 34. alatt halálet miatti többféle butor és háztartási cikk eladó. 1755

Elköltözés

miatt antik háló, konyhabutor, rádió, linoleum gáz-spór eladó. Hajnal utcai bérház, A. I. em. 8. 1709

Nappali szoba

és ebédlő butorberendezés, rendkívül finom kivitelben, jó állapotban, olcsó áron eladó. Ferenc József ut 34. sz., II. emelet 10. sz. alatt. Megtekinthető délután 3—5 óra között. 1680

Eladó állatok

Előbírány pénteki, szombati átvételre előjegyezve. — Kossuth utca 54. 1797

Eladó

egy fajtisza 4 éves jó fejűstehén. Érdekezni lehet Hajduhadházon, — Arany János utca 4. sz. alatt délutáni órákban. 1710

Eladó föld

Nyírábrányban közvetlen a vasútállomás mellett 22 hold — föld, erdőirtás — eladó, vagy hasznos bérbe kiadó. Bethlen u. 44. 1759

Különbéle

Vörös izlandi fajtyúk, tojás és fehér és fekete japántyúk tojása eladó. Apaffy utca 20. 1808

Takarmányrépa

50—60 mázsa, kisebb félélekben is házhoz szállítással eladó. Cim a kiadóban. 1632

Több

m. m. savanyu káposzta a legolcsóbb napiárban eladó, 50 kg. mázsa házhozszállítva, fejcs külön is kapható. Kovács horodós üzlet. Monostorpályi ut 46. sz. 3826

Eladó ingóság

Eladó kis szelér és réz ágy. Eötvös 16. 1748

Jégszekrény

festmény, többféle porcellánok eladók. Piac u. 49. emelet, keresztépület. 3625

Napellenző

kifogástalan jó állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető: Singer varró gép Rt. Piac u. 79. sz. alatt. 3845

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.

Felelős kiadó: DR. PAJOR GYÖZÖ igazgató. FRISS SÁNDOR művezető.